

Norges Vassdrag og Energidirektorat (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

ADRESSE COWI AS
Kobberslagerstredet 2
Kråkerøy
Postboks 123
1601 Fredrikstad
TLF +47 02694
WWW cowi.no

DATO 2 juni 2025
SIDE 1/4
REF LESM
OPPDAGS NR A251884

Deres ref: 202319857-5

Høringssvar: konsesjonsvurdering av vannuttak fra Mjøsa til nye Biri vannbehandlingsanlegg i Gjøvik kommune i Innlandet

Bakgrunn

Gjøvik kommune har via NVE mottatt høringssvar fra Statsforvalteren og Innlandet fylkeskommune ifm. med NVE sin «Høring av melding om vannuttak fra Mjøsa til nye Biri vannbehandlingsanlegg i Gjøvik kommune i Innlandet». COWI som Gjøvik kommunes prosjekterende og ansvarlig for offentlige søknader ønsker med dette brevet å kommentere på noen av uttalelsene.

Tiltaket meldingen handler om vil fungere som en fullverdig reservevannsforsyning for Gjøvik kommune. Det nye vannbehandlingsanlegget på Biri skal driftes i samspill med det eksisterende anlegget på Englandsodden. Den totale vannproduksjonen ved Biri VBA vil redusere behovet for produksjon ved Englandsodden VBA.

COWIs tilbakemelding

COWI sendte første gang NVE informasjon om tiltaket 11. juni 2018 ifb. første etappe av anlegget. Dette var sjøledning fra Gjøvik til Redalen og det ble bedt om en uttalelse vedrørende tiltakets innvirkning på allmenne interesser og hvorvidt det er behov for å søke konsesjon i forbindelse med dette tiltaket. I svar fra NVE (sak: 2295210) så «vurderer NVE planen slik de er fremlagt til ikke å kreve noen ytterligere behandling etter bestemmelsene i vannressursloven».

I forbindelse med oppstart av prosjekt for det nye reservevannbehandlingsanlegget og planlegging av forlengelse av ny sjøledning fra Redalen til Biri «fase 2» så er spørsmålet om krav til konsesjonsvurdering stilt NVE på nytt.

I den forbindelse er det innkommet høringssvar fra Statsforvalteren og Innlandet fylkeskommune.

Under er kommentarer til disse høringssvarene for å utdype disse høringsuttalelsene

Statsforvalter

Ifm. naturmangfold så er det planlagt å bevare lågurtfuruskog så langt som mulig. Noen trær nærmest riggområdet må felles for effektiv drift av området. Trær som blir fjernet skal erstattes. Mot E6 er det stort sett grantrær. I konsekvensutredning av naturmangfold er grantrærne er gitt lav score på konsekvens og disse vil bli fjernet som del av prosjektet for å legge til rette for nødvendige riggområder. Når pumpestasjon er etablert er planen å gjenplante dette området med grantrær. Når nytt vannbehandlingsanlegg er satt i drift etter prøvedriftsperiode vil dagens vannbehandlingsanlegg bli revet og området dette er plassert på ført tilbake til slik omgivelsene er.

Statsforvalteren nevner også en ask i tiltaksområdet for vannbehandlingsanlegget. Naturviter mener dette er et ungtre. COWI mener at dette kan flyttes ifm. arbeider og plantes tilbake ifm. ferdigstilling av arbeider.

Statsforvalteren påpeker også støy i april – mai grunnet hekking. Anlegget er planlagt ca. 100 m fra Svennesvollene naturreservat. Basert på støykart fra Statens Vegvesen så er støysone fra E6 allerede betydelig og strekker seg inn mot Svennesvollene. For å få en så rasjonell fremdrift som mulig på utførelse så er det ønskelig at arbeider kan utføres i perioden april – mai. Arbeider det kan være snakk om er spunting og graving som anses som de mest støyende arbeider. Det kan være mulig at det må / bør settes opp støyskjerming mot Svennesvollene i perioder. Deler av riggområdet, plass for å legge utstyr, er planlagt ca. 20 m fra grensen til Svennesvollene ned mot Mjøsa, men er ikke tenkt benyttet til støyende arbeider.

Innlandet fylkeskommune

Innlandet fylkeskommune begrunner med at vannmiljøet og størrelsen på uttaket at tiltaket bør konsesjonsbehandles. Dette fordi en gjennom vannressursloven har en større mulighet til å hensynta allmenne interesser og flere aspekter som kan bli berørt av tiltaket.

COWI mener at konsekvensutredning gjennomført ifm. reguleringsarbeider dokumenterer godt området rundt og ved Svennesvollene. Det er gjort en omfattende studie av naturmangfold, vannmiljø, friluftsliv og landskap. Mange av disse elementene er innarbeidet i reguleringsplanen for å ivareta interessene i og rundt Svennesvollene.

Det kan nevnes at det har blitt valgt en «no-dig» løsning for å føre rør inn fra Mjøsa til råvannspumpestasjonen. Rørene vil bli trukket inn fra ca. 12 m dyp noe som medfører at dette vil skje godt unna der Gjedde har sine gyteområder.

Det er estimert at boring med pilot ut i Mjøsa vil kunne slippe ut ca. 300 m³ med masser. Disse er planlagt fanget opp med siltgardin for å redusere dette utslippet til et minimum. COWI vet at ved vind og bølger så vil noe av partiklene gå over siltgarden dersom ikke blir fulgt opp av utførende entreprenør. Perioden boring er tenkt gjennomført er kortvarig, ca. 2 måneder. Siden boring og inntrekking skjer på ca. 12 m dyp så antas det at massene som evt. unnslipper siltgardin er sterkt begrenset i omfang og vil ha liten påvirkning på gyteområder som ligger på betydelig grunnere områder.

Området for ny råvannspumpestasjon er et rekreasjonsområde for beboere i Biri. Av sikkerhetsmessige hensyn vil bygg- og anleggsområdet bli fysisk inngjerdet. Omfanget av det inngjerdede området vurderes imidlertid å ha begrenset innvirkning på allmenn ferdsel og bruk av nærområdet. Store deler av grøntområdet, badeområdet, adkomst til Mjøsa og badekulpen vil være tilgjengelig for publikum også under anleggsperioden.

Boring av rør vil skje under dette området og området skal bli berørt i svært liten grad utenfor selv anleggsområdet. Under selve rørsenkingen vil det være sammensveiset rør og lektere i Mjøsa til å utføre senkeprosedyre. Varsling blir ivarettatt med egen kommunikasjonsstrategi

Innlandet fylkeskommune påpeker også at det er et stort uttak av vann som skal gjøres. Selve uttaket er ikke større enn det som tas ut i dag. Det vil bare tas ut på et annet sted. Uttaket av vann er planlagt på 70 m dyp. Under normale forhold hvor både Englandsodden VBA og Biri VBA produserer vann sammen vil uttaket på Biri være omtrent 6000 – 7000 m³/d. En del av dette vil føres tilbake til Mjøsa som reje (oppkonsentrert vann der urenheterne finnes)

Det er 4 rør som skal bores inn til den nye pumpestasjonen.

Ifm. drift av anlegget vil den delen av vannet som er urensset slippes tilbake til Mjøsa, dette er ikke annet enn oppkonsentrert Mjøsa vann. Dette er planlagt sluppet ut på ca. 30 m dyp. Det vil også ifm. spyling av marmorfilter bli noe finpartikulært marmor som spyles ut i Mjøsa. Begge disse operasjonene er det søkt om til respektive myndigheter.

COWI mener derfor at både uttak av vann og vannmiljøet er godt ivarettatt igjennom ny regulering. Vedlagt er konsekvensutredning av vannmiljø som har vært del av detaljreguleringsprosessen.

Basert på dette mener COWI at NVE bør opprettholde at Gjøvik kommune ikke trenger konsesjon på vannuttak fra Mjøsa, men at tiltaket skal behandles etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Mvh

Lars Erik Smith

Oppdragsleder COWI